

hondo-hondotik

Galder Gonzalez

(EHUko ikaslea)

6,6 milioi euro

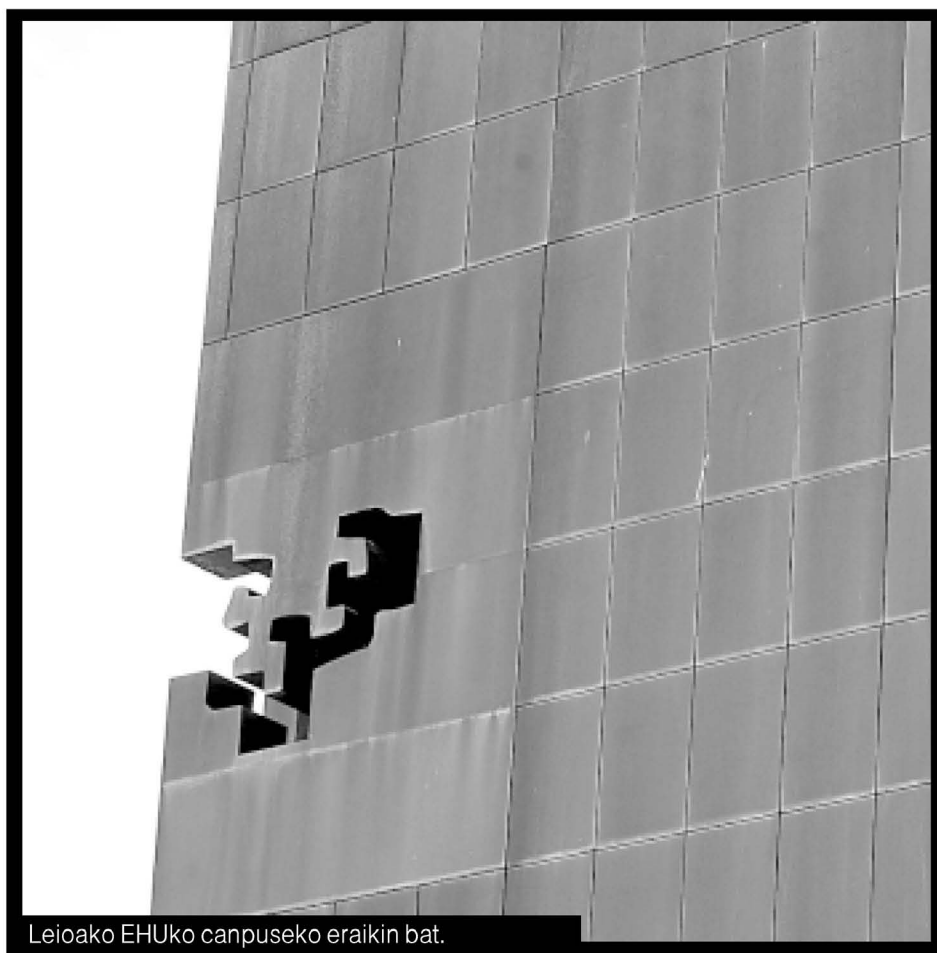
Azkeneko asteetan ika-mika sakona egon da Lakua eta UPVren artean. Edo hobe esanda, Iztueta anderea eta Montero jaunaren artean. Arazoa zera da, UPVk urtero bezala dirua gastatu duela gainsoldatetan (eta beste hainbat estra eta plusetan) eta aurtentz Iztuetari ez zaiola jokaldia gustatu. Beraz, UPVk ahal bezain laster itzuli beharko ditu beste 6,6 milioi euro. Argi dago nola jokatu duen Monterok. Ez dago eskubiderik herritar guztion 6,6 milioi euro horretan gastatzeko. Ados. Baina... zein da Iztuetak darabilen jokoa?

Unibertsitate batek hainbeste diru nola gastatu duen ikusteko Unibertsitatearen funtsa bera agerian utzi beharra dago. UPVk (eta UPNAk eta Pau-et-Pays-de-l'Adour eta Salamanca eta Sorbonne...) diru hori xahutu du urteetan horrela egin delako, ez duelako trabarik izan dirua nahi bezala kudeatzeko, dirua hemendik hara inongo traba eta kontrol gabe mugitzeko.

Joan zen astean Fakultate Junta izan zen Zientzietako Fakultatean. 2003an sartzeaz gauden honetan 2002ko aurrekontuak onartu ziren. Noski, dirua behin gastatuta. Demagun Junta osoak ezezkua ematen diela aurrekontuei... zer egingo dute? Egindako obrak kendu eta atzera zegoen moduan utzi? Klarionetan gastatu dituzten 10.000 euroak nola itzuliko dituzte? Eta Dekanoaren bulegoko lurra atontzen gastatu dituzten 2.000 euroekin? Lurra itzuliko ote dute?

Adibide honek argi uzten digu Unibertsitatean ez dagoela kontrolik, aurrekontuak fakturarik gabe egiten direla. Gainsoldadak eguneroko ogia dira. Askotan ikusi dugu irakasle titularra, sekulako soldata jasotzen duen katedraduna, ez dela ikasgelatik pasatzen ikasturte osoan. Eta noski, denbora horretan bere soldata jasotzen du, dietak kobratzen ditu eta atzerriko sinposioetako bidaiekin sari-ordainak jasotzen ditu.

Baina Iztuetaren jokaldia ez da garbia izan. UPVri 6,6 milioi euro itzultzea eskatzen dienean, era justu batean egiten duen arren, ez da zilegi eskaera hori egitea. Azken finean, unibertsitatea ez da lu-

Leioako EHUko campuseko eraikin bat.

kroa bilatzen duen erakunde bat. Bere helburua jakintza da, ez dirua. Beraz UPVk ezingo ditu 6,6 milioi *irabazi* Lakuari itzultzeko. Edo agian bai? Ba hala da. Gaur egungo Unibertsitateak kontestu globalizatu batean ulertu behar ditugu. GATS akordioa eta Bolognako Prozesuaren menpe ikusiko ditugu. Hau da, gaur egungo Unibertsitatea gidatzen duten leloak ez dira jakituria baizik eta negozioa.

Non dago, baina, Unibertsitate batean negozioa? Nondik irabazten du dirua? Ba pribatizazioan dago gakoa. LOUan dago gakoa.

MMEk (Munduko Merkataritza Erakundeak) sinatutako GATS (Zerbitzuen Salerosketarako Akordio Orokorra) akordioak, izenak dioten bezala, zerbitzua den oro pribatizatzeko baimenak ematen dizkio MMEko kide orori (Espai-

niako eta Frantziako estatuak barne). Honen kariatara Europako Batasunak Bolognako Prozesua ireki zuen, Europako unibertsitateen *kalitatea* eta *konpetitibitatea* ziurtatzeko mundu mailan. GATS eta Bolognari jarraituz Estatu espainiarak LOUa sortu zuen iaz eta Frantziako Estatuak Lang Legea deritzona. Bietan ideia bera da: Unibertsitatea elite ekonomiko baten zerbitzura jartzea. Honetarako Unibertsitate ikasketak Europa osoan *koherentizatzen* dira (hori da erabilitako hitza). Hau da, homogeneousazioa, edukien inposaketa orokorra eta unibertsitateen degradazioa.

Hitz ederrak izan ziren iazkoak. Iztueta eta Montero LOUaren aurka ahoa bete hitz agertu ziren. Baina... LOUa ez da Pilar del Castillok asmatutako lege bat, baizik eta Europatik, MMEtik datorren ideia bat. Eta hau da bi pertsonaia horiek dara-

bilten joko zikina. LOUa guztiz onartzen digute. Monterok argi utzi du nola: espedienteak ireki dizkie bere aurka posizionatu direnei, hauteskundeak deitu ditu eta estatutu berriak egiten ari dira. Iztuetak, ordea, beste era batean egiten du. Lehenengo eta behin Euskal Labeldun LOUa aterako duelako urtaril bukaeran (edo otsail hasieran). Bigarrenez UPV elite ekonomiko baten zerbitzura jartzeko beharrean ipintzen duelako.

Euskal Labeldun LOUa esaten dugu Gasteizko gobernuak ez duelako erakutsi orain arte hausteko inolako gogorik. Are eta gehiago. BAIEUSUNik iaz aurkeztutako Euskal Unibertsitate Lege proposamena atzera bota baitzuten «eskumenik ez dago» esanez. Beraz, orain berriak deitzen dioten Euskal Unibertsitate Legea (Araba, Bizkaia eta Gipuzkoarako) ezin da orain dauden eskumenetatik kanpo geratu, eta badirudi ez duela ezer garatzeko eskumenik.

Eta UPV elite ekonomiko baten zerbitzura jartzera behartzen duela diogu 6,6 milioi euro horiek berreskuratzeko bidea horretan datzalako: Unibertsitatea pribatizatzean. Nola egin daiteke negozioa? Lehenengo eta behin Unibertsitate egoitzetan enpresen bulegoak jarritz (hau eguneroko ogia da). Bigarrenik Unibertsitate egoitzak zentro komertzial bihurtuz (eta hau egingo dute Leioako campusean egiten ari diren eraikin berriak). Hirugarrenik ikasleen kontura. Eta lehenengo biak larriak badira, hau da guztiz larriena. Aurtentz tasak igoko dituzte, bekadunak esplotatzen jarraituko dute eta ez dute zentimo bat ere gastatuko ikasleontzako onuretan.

Bitartean, aurrekontuak eta diruaren banatzeak berdin jarraitzen du. Diru gehiago xahutzen dute lorategietan euskarazko itzulpenetan baino; 6,6 milioi horiekin 224 irakasle euskaldun kontrata daitezke, eta berriro ere ikusiko dugu nola finantzaketarik eza jarriko diguten argudio.

Gertakari hauek argi uzten digute gaur egungo unibertsitateetatik ezin dugula ezer lortu. Garaia da, beraz, Euskal Unibertsitate bat eraikitzeko.

Kate-maila

(Aurreko orrialdetik dator)

ko alternatiba eta askatasun helburuak lortzeko tresna baliagarria. Demokraziak tresna horiek ukatzen baditu beste bide batzuk jorratzen jarraitzeko beharra izango da askorentzat. Hain zuzen, azken haxe da nire iritziz PP eta PSOEren erabaki politikoaren atzean ezkutatzeko den helburu politikoa: elkarlanerako aukera guztiak ezabatu eta borroka

komunerako bideak oztopatzea. Bada halaber bigarren aldagai garrantzitsu bat: demokraziak bideak eskaintzen baditu ere, bide horiek ezerezean gertatzen dira konfrontazio politiko erreala burutzeko asmorik ez badago, argi izanik gainera Euskal Herriaren askapena ez dela sekula lortuko estatuen onarpen hutsetik, inolako borroka politiko irmorik gabe. Konfrontazio politiko horren aldagai kuantitatibo eta kualitatiboetan

datza Euskal Herriaren etorkizuna, eta oraingo, aldagai batek zein besteak nahiko itxura txarra dutela begi-bistakoa da.

PP eta PSOE alderdiek ez dute hurrengo hilabeteetan inolako mugimendurik egingo, Espainiako hauteskundeak bistan dituztela euskal abertzaletasunari atsedeen politiko eta judizial minimoak bere ordainsaria izango baitu hauteskundeetan. Bada 2003ko hauteskundeak pasatuta, PSOEek presidentzia lortu eta gero gauzak aldatuko diren esperantzaren duenik: aldatu litezke, baina kudeaketarako egonkortasun gehiago eskai-

niz, besterik gabe. Jokaleku horrek ez du ezertan gaur egungo egoera aldatuko, euskaldun askok pairatzen dituzten giza eskubideen urraketa indibidual zein kolektibo desberdinek amaierarik ez baitute izango.

Gure betebeharra da helburuari tinko eusten jarraitzea, euskal belaunaldi askok eutsi baitiote herri askagintza prozesu luze honi, eta asko izango dira hurrengo belaunaldietan jarraituko dutenak ere, azken finean gu katearen beste kate-maila bat gara eta. Hori bai, gure lanaren aurrerapena hurrengoan abiapuntua izango da.